

JMG

Examensarbete i medie-
och kommunikationsvetenskap

2014- 01-09

Institutionen för journalistik, medier och kommunikation

Göteborgs universitet

www.jmg.gu.se

”Sen ser jag boken lite som skräpmat. Man bara trycker ner den för att det ska ta slut fort”

En kvalitativ studie om kvinnors uppfattningar om fenomenet Fifty shades of Grey

Författare: Anna Borglin 900721-1106

Handledare: Gabriella Sandstig

Kursansvarig: Malin Sveningsson

GÖTEBORGS UNIVERSITET
JOURNALISTIK, MEDIER OCH KOMMUNIKATION

Abstract

Titel: ”Sen ser jag boken lite som skräpmat. Man bara trycker ner den för att det ska ta slut fort”. En kvalitativ studie om kvinnors uppfattningar om fenomenet *Fifty shades of Grey*

Författare: Anna Borglin

Kurs: Examensarbete i Medie- och kommunikationsvetenskap. Institutionen för Journalistik, medier och kommunikation (JMG), Göteborgs Universitet.

Termin: Höstterminen 2013

Handledare: Gabriella Sandstig

Sidantal: 32 (exklusive bilagor)

Antal ord: 11 005

Syfte: Syftet med denna uppsats är att undersöka kvinnors uppfattningar om fenomenet *Fifty shades of Grey* som ett fall av populärkultur efter boken *Fifty shades of Grey*.

Metod: Kvalitativ metod i form av en receptionsanalys

Material: Kvalitativa intervjuer med sju kvinnor

Huvudresultat: Resultatet visar att kvinnorna uppfattat innehållet i boken *Fifty shades of Grey* (2011) och KappAhl's underkläderreklam *Fifty shades of Grey* by KappAhl (2013) på olika sätt. Reaktionerna kring hur förhållandet man-kvinna beskrivs skiljer sig åt, likaså bilden av kvinnan som beskrivs. Respondenterna anser att det finns ett visst motstånd till boken i samhället men att den stora uppmärksamheten bidragit till en ökad acceptans. Kvinnorna ansåg att böckerna hade skapat många intressanta diskussioner kring hur de uppfattade innehållet och fenomenet. Huvudargumenten till att de läste boken var att den uppmärksammats i media eller efter vänners rekommendationer. De menade att boken innebar en flykt in i en fantasivärld likt andra böcker.

Keywords: *Romantisk fiction, Fifty shades of Grey, receptionsanalys, genus, cultural studies.*

Innehållsförteckning

DEL 1 INTRODUKTION

Tidigare studier på ämnet och inomvetenskaplig relevans	2
Studiens syfte och frågeställningar	4

DEL 2 TEORI

Teoretisk utgångspunkt	5
Genusteori	6
Cultural studies	6
Use and gratification	7

DEL 3 METOD

Val av metod	10
Fifty shades of Grey	11
Fifty shades of Grey by KappAhl	11
Urval	12
Studiens respondenter	14
Genomförande	13
Reflektion kring genomförandet	16
Reflektion kring metodvalet	16
Reliabilitet och validitet	17
Begränsningar	17

DEL 4 ANALYS OCH RESULTAT

Frågeställning ett- kvinnosynen i boken och på reklamaffischen

Ur ett feministiskt perspektiv	18
Ett förlöjligande av kvinnligheten	20
Kvinnan och hennes relationer	21
Kvinnan börjar styra över mannen. Eller?	22

Frågeställning två- Hur upplever kvinnorna att boken uppfattas av andra?

Smygläsning eller öppenhet?	24
Diskussioner med vänner	26

Frågeställning tre- varför läser kvinnorna *Fifty shades of Grey*?

Medieexponering	28
Ett intressant ämne	29
Bekantskapskretsen	30

DEL 5 SLUTDISKUSSION

Slutdiskussion	32
Vidare forskning	32
Referenser	34
Biliaga 1. Intervjuguide	

Tack till

Min handledare Gabriella Sandstig för bra handledning

Alla medverkande respondenter

Executive summary

The purpose of this study was to examine female perception about the phenomenon Fifty shades of Grey, a case of popular culture, after the book *Fifty shades of Grey*. There have been three main questions besides the thesis to answer in this study. These were the questions:

1. What do the women think about the way women are portrayed in the book and in the ad?
2. What do women think of the opinion about the book made by others?
3. How come women read the book *Fifty shades of Grey*?

The theoretical perspective in this study is three theories; gender theory, cultural studies and use and gratification. Four scientific reports have also been used. These are *Reading The Romance* (1984) by Janice Radways, *Facework Strategies among Romance Fiction Readers* by Kim Pettigrew Brackett (2000), *Re-inventing romance: Reading popular romantic fiction* by Maird Owen (1997) and *Sex and the City* by Deborah Jermyn (2009).

In order to answer the purpose and the three main questions in this study I have used a qualitative method, a reception analysis. Seven women have been interviewed about the phenomenon Fifty shades of Grey and this have been done by personal interviews. The objects of interest in this study are the book *Fifty shades of Grey* (James, 2011) and an advertising campaign by KappAhl called Fifty shades of Grey by KappAhl (2013).

The main result of this study was that the perception about the book and the add is quite different in between the women. The biggest difference one can see is the one between those who likes the book and enjoyed reading it and and those who are critical about both the book and the advertising campaign made by KappAhl. The women who didn't like the book or the campaign pointed out that it was the way women got portrayed by which they didn't like. There were also women who never even had thought about this questions and when they did, they had nothing to say about it. Despite this there were some things the women agree upon, like the reason for reading the book. The main argument for reading it were the media exposure and the impact friends and family had of their choice of literature.

1.

Introduktion

Det brittiska vetenskapliga magasinet *Journal of Family Planning and Reproductive Health Care* publicerade år 2011 en artikel av relationspsykologen Susan Quilliam där hon påstod att romantisk fiction likande Harliquinromaner kan vara skadligt för läsarnas relationer. I denna rapport framgick det även att nästan hälften av all skönlitteratur som såldes i vissa utvalda länder tillhörde denna genre. Om vi ska lita på Quilliam blir följdfrågan vad det är som gör att så många trots allt väljer att läsa denna typ av bok. Vad finns det för bakomliggande faktorer som påverkar kvinnornas val av konsumtion av populärkultur och sker detta valet på samhälls- eller individnivå?

En modern tolkning av Harliquinböckerna är boken *Fifty shades of Grey* som är del ett i en trilogi skriven av E.L James år 2011 och ett av denna studiens två undersökningsobjekt. Enligt Bonniers svenska ordbok skulle begreppet populärkultur kunna översättas till kulturyttringar som är lättförståeliga och som många tycker om (Jarlbro, 2006:98). Enligt denna tolkning kan vi kalla boken för ett fall av populärkultur.

Fifty shades of Grey (James,2012) som studeras i denna uppsats tillhör genren romantisk fiction. Denna litteraturgenre, även kallad romance, kan enligt Viksten (2012) definieras som sexuellt explicita romaner. I genren ligger fokus ofta på relationen mellan två eller flera individer och författaren beskriver ofta händelseförlopp så som sexscener på en mycket detaljerad nivå.

För de som inte läst boken kan det vara på sin plats att kortfattat summera upp dess handling. Boken handlar om en ung, osäker kvinna, som träffar en attraktiv man med ett välbetalt arbete och annorlunda sexuella preferenser, BDSM. Kvinnan blir förälskad i mannen men detta blir problematiskt då mannen endast är ute efter ett sexuellt förhållande. Genom boken får läsaren följa kvinnans kamp mellan mannens något annorlunda värld och livsstil och det hon innan deras möte kallade sin vardag.

Trilogin skriven av E.L James är en serie böcker som väckt mycket uppmärksamhet av kvinnor i alla åldrar. Att undgå dessa böcker som florerar i flertal medier är svårt. Många kvinnor i Sverige har antigen läst eller åtminstone hört talas om böckerna. Undantag finns det säkert men en sak är säker, böckerna har haft en enorm genomslagskraft på området romantisk fiction med försäljningssiffror på över 70 miljoner kopior sålda världen över (Sacks, 2013).

Boken har börjat leva sitt eget liv utanför den skrivna texten då böckerna skapat rubriker i dagstidningar och författaren E.L James har syns i ett flertal medier så som bland annat pratshowen Skavlan. Nu skall även böckerna bli till en film och det slutar inte här. Boken har även inspirerat KappAhl att göra en underklädeslinje med samma namn. Bilden av fenomenet verkar vara att böckerna bidrar med något som likande böcker inte tidigare gjort, vilket har resulterat i att den fått en enorm uppmärksamhet.

Att det blev just denna bok som undersöks beror på att min personliga åsikt om boken inte stämmer överens med de otroligt höga försäljningssiffrorna. Detta i sin tur bidrog till att mitt intresse kring fenomen växte och gjorde valet av undersökningsområde till ett självklart val.

Tidigare studier på ämnet och inomvetenskaplig relevans

Det finns en stor mängd studier kring människors resonemang kring val av litterat och det finns även undersökningar som behandlat ämnet romantisk fiction. En av de mest erkända studierna inom sitt område är *Reading The Romance* (1984) skriven av Janice Radways (Ang, 1996:98). Studien undersöker mediernas skapande av genustillhörighet (Jansson, 2002:154). Det som undersöks är vad kvinnor anser om genren romantisk fiction, den kvinnobild som framställs i böckerna och hur det kommer sig att kvinnor väljer att läsa den typen av skönlitteratur (Radway, 1984:54). Då detta är i linje med det som denna studien skall undersöka kan därför Radways studie vara användbar som grund till denna uppsats.

Strävan är att denna uppsats skall kunna bidra till en ökad förståelse kring kvinnors nutida uppfattningar om genren romantisk skönlitteratur. Då Radways studie genomfördes för nästan 30 år sedan kan det vara av intresse att presentera och använda ytterligare studier som genomförts senare. Nedan presenteras två av de som studerat samma forskningsfält.

Re-inventing romance: Reading popular romantic fiction av Mairied Owen (1997) är en av dessa. I studien påpekar hon att meningsskapandet och de tankar som finns kring romantisk fiction är något som skapas av läsaren då denna kommer i kontakt med texten och inte något som sker på en samhällsnivå (Owen, 1997:537-538). Kvinnor i alla åldrar och med olika typer av sociokulturella omständigheter läser dessa böcker och det är vad de gör med innehållet som kan skapa diskussioner. Hon menar att man måste gräva djupare än att bara se den underlägsna kvinnan, att se det som gjort att hon befinner sig i den rådande situationer och hur hon väljer att agera i dem (ibid). Studien genomfördes genom både en kvantitativ och en kvalitativ metod där kvinnor i olika åldrar och sociokulturella situationer i Storbritannien medverkade som respondenter (ibid:539).

När det kommer till romantisk fiction argumenterar författaren kring hur öppen eller stängd genren är. Vissa menar att läsaren av denna typ av böcker i en högre grad förväntar sig något kring handlingen och att denna är mer stängd än övriga litteraturgenrer (Owen, M, 1997:538).

Ytterligare en studie som behandlar ämnet romantisk fiction är *Facework Strategies among Romance Fiction Readers* skriven av Kim Pettigrew Brackett (2000). Den behandlar något som kallas för *impression management*. Med detta begrepp menas sättet individer influerar sin perception kring människor utifrån en annan individ (Pettigrew Brackett, 2000:347). Även här är studieobjektet kvinnors val av att läsa romantisk fiction. Pettigrew intervjuade kvinnor som läst romantisk fiction och undersökte hur dessa resonerade kring på vilket sätt deras val att läsa romantisk fiction uppfattades av andra och vad de själva ansåg om det (ibid:531).

Då *Fifty shades of Grey* (James, 2011) har fått stort genomslag och på sätt och vis nästan börjat leva sitt eget liv kan likande tidigare studier bidra med referenspunkter till denna uppsats. Ett annat fall av populärkultur som växt utanför sitt ursprungliga medium är boken *Sex and the City* (Bushnell, C:1997) som senare blev till TV-serie som sändes under åren 1998-2004 och även två långfilmer. En studie som genomförts på fenomenet och vad det har medfört är *Sex and the City* av Deborah Jermyn (2009). I studien undersöker hon vilken typ av inflytanden boken, serien och hela fenomenet fått på kvinnors liv (Jermyn. 2009:2). Denna studie går att applicera på frågeställning två i uppsatsen som undersöker hur kvinnor upplever att boken uppfattas av andra.

Studiens syfte och frågeställningar

Syftet med denna uppsats är att undersöka kvinnors uppfattningar om fenomenet *Fifty shades of Grey* som ett fall av populärkultur efter boken *Fifty shades of Grey*. Nedan följer de tre frågeställningar som skall användas för att besvara syftet.

1. Hur ser kvinnorna på den kvinnosyn som framförs i boken och reklamkampanjen?

Majoriteten av innehållet i boken cirkulerar kring relationen mellan en man och en kvinna som skiljer sig något från den bild av hur ett förhållande vanligtvis ser ut i dagens samhället, vill jag undersöka hur den bild författaren förmedlar mottas av kvinnorna. Här vill jag undersöka om detta är något de lagt märke till och i så fall vad de anser om skildringen.

2. Hur upplever kvinnorna att boken uppfattas av andra?

Genom denna frågeställning vill jag undersöka hur kvinnorna resonerar kring genren romantisk fiction och till vilken gräns de anser att detta är ett accepterat val av litteratur. Anser de att den stora uppmärksamhet boken fått de senaste åren resulterat i att romantisk fiction blivit mer accepterad eller är det så att deras val att läsa boken är något som de väljer att hålla för sig själva?

3. Varför läser kvinnorna *Fifty shades of Grey*?

Här vill jag försöka komma fram till hur det kommer sig att så många kvinnor väljer att läsa skönlitteratur av denna typ och om boken innehåller något speciellt som inte andra likande verk har. Brukar de vanligtvis läsa denna typ av böcker eller utgör denna bok ett undantag? Kan det vara så att det beror på att ämnet och handlingen skiljer sig mycket från de böcker de vanligtvis läser? Finns det någon tendens som visar att det är bekantskapskretsen som influerat kvinnorna mest kring valet av boken eller är det den ökade exponeringen i samhället som gjort att de läst boken? Genom denna frågeställning vill jag även ta reda på vad de fick ut av att läsa just denna bok.

2.

Teori

Nu har den första delen av studien presenterats. För att kunna besvara syftet används tre relevanta teorier. Dessa teorier finns presenterade här i del två av studien.

Teoretisk utgångspunkt

Denna studie utgår från tre teorier; genusteori, cultural studies och use and gratification. Först presenteras bakgrunden till de olika teorierna och efter detta kommer en beskrivning av dess olika termer och huvudargument. I samband med att teorierna presenteras finns även motiveringar till varför teorierna är relevanta och vad de kan bidra med.

Vid inläsning av cultural studies och use and gratification skulle vissa kunna göra invändningar och påstå att dessa två teorier inte borde användas tillsammans då det kan vara motsägelsefulla. Trots detta faktum kan de vara värdefulla att använda i denna studie då de kan komma med två olika förklaringar kring hur fenomenet uppstått och sättet det uppmärksammas på.

Den första teorin som främst appliceras på frågeställning nummer ett är genusteori. Inspirationen till teoriutvecklingen i Norden hämtades bland annat från Cultural Studies-traditionen och receptionsforskningen (Jarlbro, 2006:17). Detta skedde genom att det kulturella systemet och ideologins betydelse för genusmässiga olikheter i samhället belystes på ett sätt det tidigare inte gjort (ibid). Fokus ligger i denna studie på relationen kvinnan och medierna. Dessa teorier utvecklades främst under 1970-talet (Newbold, 1995:389).

På 1960-talet introducerade Stuart Hall Cultural studies-traditionen på universitetet i Birmingham (Jansson, 2002:129). Han ville med denna teori belysa det faktum att den kulturella utvecklingen var en del av samhällets övergripande utveckling till skillnad från den tidigare synen då kulturen sågs som ett resultat av den pågående utvecklingen. Denna teori behandlar den kultur som den stora massan har tillgång till i sitt vardagsliv istället för den ”finkultur” som studerats tidigare i litteraturvetenskap (ibid).

Use and gratification teori utgår från en mottagarorienterad syn vilket grundar sig i Stuarts Halls studie om encoding/decoding där mediernas kommunikation ses som ett meningsskapande i en process med flera steg (Fiske,J, 1998:151). Teorin utvecklades under en längre tidsperiod men vissa av de fundamentala begreppen myntades främst under 1970-talet (ibid).

Genusteori

Genusteorier behandlar det sociala könet, det vill säga föreställningarna om vad som förväntas av könskategorierna man respektive kvinna (Jarlbros, 2006:12). Vad som är intressant är vändningen mot att se kön som en kulturell konstruktion, som genus (Jansson, 2002:152-153). I genusteorin är det de olika sociala och kulturella processer inom könsrollerna som genom att det upprepas enligt bestämda mönster skapar kategorierna manligt respektive kvinnligt. Människor i Sverige ägnar idag i genomsnitt sex timmar per dag åt medier enligt en undersökning som gjorts av Nordicom. Denna konsumtion påverkar hur vi identifierar oss som man eller kvinna ((Eriksson&Östman, 2010:305). Medierna är på så sätt en del av den totala samhällsliga kontexten som vi ingår i vilket innebär att denna institution är med och bidrar till hur individer ser på dessa roller. Detta inflytande över hur vi ser på världen innebär att medierna har makt över genusordningen i samhället (ibid).

Det pågår en kontinuerlig kamp mellan de manliga respektive kvinnliga maktsfärerna och enligt feministisk teori, en gren i genusforskningen, är kvinnor en förfördelad social kategori i linje med den underordnade arbetsklassen (Jarlbros,2006:12). Detta är något som är intressant att applicera på den första frågeställning i studien.

Inom den feministiska teorin finns det fyra huvudkategorier (Jansson, 2002:151-152). Dessa är liberal/borgerlig feminism, radikal feminism, Marxistsisk feminism och poststrukturalistisk feminism. De två sistnämnda kategorierna har varit omtalade inom cultural studiestraditionen. Dessa menar att det är på grund av det rådande maktstrukturen i det kapitalistiska samhället som kvinnan underordnats mannen. För att detta underläge bland kvinnorna skall undvikas måste det kapitalistiska samhället omvälvas (ibid).

I feministisk teori studeras även representationen av kvinnor i mediala texter, dess plats inom industrin och även deras egna uppfattningar om denna relationen (Newbold, 1195:388). Denna teori passar därför att använda i studien på den första frågeställningen som undersöker synen på kvinnan som framställs i boken och hur bilden av kvinnlighet uppfattas av läsarna. Teorin kan även bidra till förståelse kring varför kvinnlighet representeras på ett visst sätt och varför kvinnorna tolkar texten på ett visst sätt.

Cultural studies

I Cultural studies-traditionen studeras publikens tolkningsprocess och hur deras mediekonsumtion hänger ihop med övriga handlingar (Jansson, 2002:133). Detta görs genom att den kulturella betydelsen friläggs från sitt kontext då en kontext annars kan bidra till att publiken ses som subjekt

med olika kontexter istället för en stor konsumerande massa. Utifrån denna position görs sedan socialt meningsfulla tolkningar av mediatexterna (ibid). I teorin ses kultur som en oändlig social process av produktion och teorin menar på så vis att kultur aldrig endast är en statisk och objektifierande uppsättning idéer (Ang,1996:133).

Medierna påverkar oss människor vilket kan ses explicit genom symboler, kulturella koder och språket som används men denna utvecklingen är inte något som sker över en natt, den tar tid (Newbold, 1995:328). Det är de redan exciterande mönsterna i samhället som medierna bygger på via reproduktion av dessa (ibid). Något som undersöks är till vilken grad eliten i samhället använder sig av denna institution för att på så vis skaffa sig makt. Genom denna makt kan eliten sedan anpassa mediernas innehåll efter deras preferenser så att samhället exponeras för just den lilla utvalda delen eliten önskar att de skall ta del av (Newbold, 1995:329). På så vis tillskrivs medierna en ideologisk makt genom att de invävda värderingarna kan påverka dess innehåll (Jansson, 2002:133). Värt att nämna är det faktum att alla som individer alltid har en tolkningsfrihet av texter vilket innebär att dessa kan tolkas olika av olika individer (ibid:134-135).

Med hjälp av denna teori är målet att besvara studiens andra frågeställning hur kvinnor upplever att boken uppfattas av andra och att kunna se mönster i hur kvinnorna resonerar kring samhällssynen på deras val av populärkultur. Frågor som teorin kan vara med och reda ut är på vilka sätt olika faktorer i omgivningen som kvinnorna befinner sig i kan komma att påverka detta val.

Use and gratification

Use and gratification behandlar en relation mellan medierna och dess betraktare och fokuserar på frågan varför människor använder medier och vad betraktaren gör när de kommer i kontakt med medier (McQuail, 2010:424). Teorin säger att människor ständigt gör medvetna val av mediekonsumtion för att uppfylla sina behov så som att exempelvis bli underhållna eller fly från vardagen (ibid:73). Dessa tre behov är:

- Kognitiva behov- för att bli informerad och uppdaterad om samhällsproblem
- Förströelsebehov- för att underhålla sig och koppla bort vardagslivet
- Identitetsbehov- sättet medieanvändaren jämför och förhåller sig till andra

Enligt McQuail (2010) som utvecklat teorin är dessa behov som skall bli tillfredsställda något

annorlunda formulerade. Han menar att anledningen till varför vi använder medier kan delas upp i fyra kategorier. Dessa är:

- Diversion: flykt från rutiner eller problem, känslomässig flykt
- Personliga förhållanden: känna samhörighet, för sällskap
- Personlig identitet: indentifikation, känna sig värdefull
- Omvärldsbevakning: en form av informationssökning (McQuail,2010:425).

Kommunikation handlar i första hand om sätten media konstruerar texter, utifrån dessa skapar mening och även sätt som mottagaren senare re-konstruerar denna (Strömbäck, 2009:24). Alla bär vi med oss olika erfarenheter och kunskap vilket resulterar i att vi tolkar meddelanden på olika sätt. Faktorer som kan bidra till olika tolkningar är exempelvis den kulturen vi lever i med gemensamma värderingar och synsätt. Även mer personliga faktorer så som utbildning, kön, etnicitet, social-, ekonomisk- och politisk position i samhället kan påverka hur budskap uppfattas (ibid).

Det centrala studieobjektet är enligt teorin den meningsskapande processen som sker då saker görs meningsfulla med hjälp av språket (Eriksson&Östman, 2010:308). Användaren deltar då i symboliska aktiviteter som bygger på att vi känner till vissa socialt etablerade koder och konventioner och vet vad dessa betyder (ibid). Denna teori har bidragit till ett ökat intresse för hur meningsskapandet som sker hos enskilda individer beroende på hur de tolkar dessa koder och konventioner (Ang, 1996:136). Som ett resultat av dessa individuella tolkningarna skapar individerna sina egna meningar och kulturer istället för att agera som passiva mottagare (ibid).

Parkin (1972) menar att det finns tre grundläggande betydelsesystem med vilka individer tolkar eller reagerar på budskap i sin närhet. Dessa system kallar han för det dominerade, det underordnade och det radikala. Med inspiration från Parkins (1972) forskning vidareutvecklade Stuart Hall teorin och menar att detta motsvarar olika sätt att avkoda massmediemeddelanden (Fiske,J, 1998:151). Det dominerande systemet/koden är ett system som förmedlar de dominerade värderingarna, de gynnade tolkningarna i samhället. Det underordnade systemet motsvaras av vad Hall kallar den negocierade koden. Detta system erkänner de dominerande värderingarna och den existerande strukturen men det är villigt att hävda att en viss grupps ställning inom strukturen behöver förbättras (ibid:150). Utöver den dominerande koden diskuterar även Hall något han benämner den oppositionella koden (Fiske,J, 1998:151). Med denna tolkning avser han den process

i vilket individen avfärdar den dominerande koden och de sociala normer som ligger bakom den. Vid en oppositionell tolkning uppmärksammar mottagaren den gynnade tolkningen men avfärdar den (ibid).

Den accepterade tolkningen kallas gynnade läsning. Uppfattningar om gynnade tolkningar är viktiga då detta kan bidra med en modell som gör det möjligt för oss att koppla samman ett meddelandes negocierad betydelse med den sociala struktur inom vilken både läsare och meddelande fungerar (Eriksson&Östman, 2010:307).

Med denna teori är målet att kunna besvara studiens tredje frågeställning om varför kvinnorna läser *Fifty shades of Grey*. Teorin kan bidra med information om varför kvinnorna gör de val de gör när de väljer att läsa *Fifty shades of Grey*, vilken typ av bakomliggande faktor det är som gör att de väljer att läsa just denna bok istället för någon annan.

Teorin har kritiserats då den anses vara för funktionalistisk och behavioristisk och även för att den inte kan förutsäga eller visa på samband för medieval och användning. Trots detta anser jag att den är värdefull att använda i denna studie.

3.

Metod

Nu har del två med teoriavsnittet presenterats vilket leder oss in på del tre. I detta avsnitt kommer den metod som används i studien att presenteras och stycket avslutas med resonemang kring studiens reliabilitet och validitet.

Val av metod

För att besvara studiens syfte att undersöka individers uppfattningar blev metodvalet att genomföra en kvalitativ studie i form av en receptionsanalys som bygger på semistrukturerade samtalsintervjuer med kvinnor. Då syftet är att undersöka kvinnors uppfattning kring ett fenomen görs detta bäst genom intervjuer. Detta kommer att göras genom en receptionsanalys. I denna metod studeras den tolkningsprocess som sker i mötet mellan en individ och en text men även individernas tolkning av innehållet (Eriksson&Östman, 2010:306). Metoden syftar till att identifiera generella villkor som präglar kommunikationen och bidrar till att skapa särskilda tolkningar hos mottagaren (ibid). Ofta innehåller metoden två delar, en textanalys och en undersökning av publikens faktiska tolkningar (ibid:305). I denna studie kommer dock endast publikens tolkningar att undersökas.

Eftersom receptionsforskning främst söker kunskap om avkodningen av texter är det längre intervjuer lämpliga att använda (Jansson, 2002:142). Individuella receptionsintervjuer har den fördelen att man kan gå mycket djupt ifråga om hur en enskild individ uppfattar en viss text. De kan även bidra till en ökad förståelse kring hur individers förförståelse och livserfarenheter kan påverkas av olika sociala processer. Om fokusgrupper istället används minskar denna möjlighet (ibid). Metoden brukar även tillämpas på kulturalistiska studier som fokuserar på mediernas betydelse för skapande av genustillhörighet undersökts (Jansson, 2002:153). Om syftet istället varit att undersöka vad en större massa tycker om boken hade en kvantitativ metod passat bättre att använda.

Med hjälp av denna metod kan sättet mottagarens tolkningar och ur dessa relaterar till vissa delar i texter (Eriksson&Östman, 2010:309). Metoden kan även visa på hur generella villkor kan påverka mottagarens tolkningar. Detta kan exempelvis vara individens kön, ålder, klass och ålder (ibid). Dessa faktorer kommer att behandlas i samband med analys- och resultatavsnittet som återfinns längre fram i uppsatsen.

Fördelen med denna metod är att forskare genom valet av texter och intervjufrågor har möjlighet att

styra in samtalet och reaktionerna på de områden som är relevanta för forskningsfrågorna (Eriksson&Östberg, 2010 :310-311). Vid individuella intervjuer undgås risken att skapa gruppdynamik som annars kan uppstå vid gruppintervjuer och metoden skapar även en större frihet till att ställa följdfrågor. Nackdelen är att intervjuaren har en större roll då den kan leda respondenten i en önskad riktning (ibid). Detta är något som diskuteras i del fem, slutdiskussionen.

I en receptionsanalys exponeras respondenterna av mediet som undersöks i studien. Denna studie är inte en regelrätt receptionsstudie i den meningen att respondenterna först i samband med intervjutillfället kommer i kontakt med de medier och de innehåll som ska analyseras.

Studieobjektet i denna uppsats är boken *Fifty shades of Grey* och utöver denna har respondenterna även fått se en bild på klädbutiken KappAhls underklädersreklam för deras underklädeslinje som döpts till *Fifty shades of Grey* by KappAhl.

Fifty shades of Grey

Boken *Fifty shades of Grey* (James, 2012) placerar sig som tidigare nämnts tillhör litteraturgenren romantisk fiction. Boken handlar främst om hur en relation, främst en sexuell sådan, mellan en man och en kvinna utvecklar sig. Kvinna (Anastasia Steele) är vid första mötet med mannen (Christian Grey) oskuld och oerfaren av manligt sällskap. Anastasia och Christian fattar tycke för varandra och de börjar dejta. Det dröjer dock inte länge innan han berättar för henne att han har specifika sexuella preferenser, något hon blir nyfiken på att testa även om hon inte alltid känner sig bekväm i de nya situationerna. Han har bland annat ett hemligt rum i sin lägenhet fyllt av redskap och sexleksaker som han vill använda ihop och på Anastasia. Efter att det träffats ett tag ändrar hon inställning och nyfikenheten går över till att hon säger ifrån och bryter kontakten med Christian.

Boken handlar i stora drag om att beskriva mannens livsstil med allt från hans stora rikedom till den sexuella preferensen han har, och hur Anastasia slits mellan den världen hon tidigare känt till och den Christian visat henne.

Fifty shades of Grey by Kappahl

Anledningen till att denna reklamaffisch finns med i studien var för att jag genom denna ville undersöka om kvinnorna tolkade reklambilden på ett annat sätt än det de vanligtvis gör med andra liknande reklamaffischer i och med att de kan koppla bilden till boken och dess innehåll. Den bilden jag visade för respondenterna finns att se på nästa sida.

Fifty shades of Grey by KappAhl

Värt att nämna i detta avsnitt kan vara det faktum att jag, som nämns redan i inledningen, själv har läst boken *Fifty shades of Grey* och innan studiens start även exponerats för reklamkampanjen Fifty shades of Grey by KappAhl. Detta är något som skulle kunna ha en viss inverkan på studien och dess resultat. I strävan efter att motverka detta har fokus varit att hålla en neutral ton gentemot respondenterna vid alla intervjutillfällen och att i högsta möjliga mån agera objektivt kring innehållet i boken.

Urval

I denna studie används ett typurval i kombination med ett variationsurval då respondenterna valdes ut. Ett typurval innebär att de typerna som representerar det typiska för fenomenet representeras (Larsson, 2010:61). Här skulle detta innebära kvinnor som läst boken. Variationsvalet innebär att man söker en bredd hos sina respondenter för att sedan kunna jämföra resultatet och se om det finns olikheter och likheter mellan och inom grupperna (ibid).

För att veta vilka respondenter som skulle användas började jag med att undersöka vilka det är som läser boken. Då boken är relativt ny finns det ingen statistik eller annan fakta som skulle kunna

stödja mitt urval. Däremot finns det tre artiklar som indikerat på att det finns en viss typ av personer som bör utgöra gruppen av respondenter i studien. En av dessa är en artikel i tidningen Amelia där det skrevs att kvinnor i 30-40 års-åldern var de som var den största läsekretsen (Nygqvist, 2012). I artikeln som tidigare presenterats nämndes endast ålder och kön men för att få en klar bild av böckernas läsarkretsen behövdes mer information. Detta resulterade i att likande verks läsare blev aktuellt att titta på. Här blev det kanadensiska bokförlaget Harliquin som även de publicerar romantisk fiction en passade referenspunkt. Enligt en artikel i SvD (2010) där Sveriges VD för bokförlaget Harliquin, Lina Kalmteg intervjuades påpekade hon att det inte gick att peka ut den typiska läsaren. Det enda som gick att säga om deras läsare var att det i de flesta fall är kvinnor. Sociokulturella faktorer såsom ålder, sysselsättning och bostadsort menade hon varierade från fall till fall (Kalmteg, 2010).

Dessa artiklar resulterade i att endast kvinnors uppfattningar om boken undersöks i studien och att dessa respondenter är bosatta i både storstäder och mindre städer och är både unga och äldre kvinnor. Valet av respondenternas ålder beror på att syftet från början var att undersöka vuxna kvinnors uppfattning och med detta menas kvinnor i åldrarna 18 år och uppåt. När respondenterna skulle kontaktas blev det tyvärr ett bortfall på en 18-årig kvinna och den äldsta medverkade är 60 år. Åldersintervallet för denna studie är därmed kvinnor mellan 23- och 60 år.

För att begränsa urvalet kommer endast kvinnor som är bosatta i centrala Göteborg och några strax utanför staden att medverka som respondenter. Detta val gjordes på grund av på grund av tidsbegränsningen för studien och är något jag anser inte kommer att påverka studien då det som tidigare nämnts inte finns någon typisk bild av hur bokens läsare ser ut.

I samband med intervjuerna kontaktades tio vänner bosatta i de utvalda området för att undersöka om de i sin tur kände någon som läst boken. Målet var att hitta tio respondenter som i så hög grad som möjligt representera olika grupper i samhället och tanken var att minst en student, en kommunalt anställd och en som arbetar i den privata sektorn skulle finnas representerade i studien. Efter ett bortfall på tre personer som var bosatta i centrala Göteborg blev de nedan beskrivna personerna respondenter i denna studie. Anledningen till att tre nya respondenter inte tillfrågades var på grund av att det fanns en mättnad efter dessa sju intervjuer. När respondenterna inte kommer med några nya svar som inte hörts tidigare kan det vara bra att nöja sig med det befintliga materialet.

Studiens respondenter

Nedan finns en kort beskrivning över denna studies respondeters ålder, yrke, bostadsort, sysselsättning och läsvanor.

Kvinna 23 år

Student, 23 år och bosatt i centrala Göteborg. Studerat på högskolan i två år och läser runt nio böcker per år vilket huvudsakligen består av historiska romaner.

Kvinna 24 år

Student, 24 år med en kandidatexamen i företagsekonomi och bosatt i centrala Göteborg. Läser cirka fyra böcker per år och dessa består huvudsakligen av självbiografier.

Kvinna 30 år

Socionom (kommunalt anställd), 30 år med en kandidatexamen och bosatt i centrala Göteborg. Läser cirka tio böcker per år vilket huvudsakligen består av deckare.

Kvinna 42 år

Butiksägare inom detaljhandeln (privata sektorn), 42 år. Har inte studerat på varken högskola eller folkhögskola, och bosatt i en förort till Göteborg. Läser runt sju böcker per år, huvudsakligen deckare.

Kvinna 43 år

Fritidspedagog (kommunalt anställd), 43 år och bosatt i en förort till Göteborg. Läser cirka tolv böcker per år och då huvudsakligen deckare och historiska romaner.

Kvinna 55 år,

Socionom (kommunalt anställd), 56 år med en kandidatexamen och bosatt i en förort till Göteborg. Läser mellan 20-30 böcker, huvudsakligen faktalitteratur inom psykologi, romantisk fiction och historiska romaner.

Kvinna 60 år

Arbetar i social stödverksamhet (kommunalt anställd), 60 år och är bosatt i en förort till Göteborg. Läser mellan 20-30 böcker, huvudsakligen romantisk fiction och historiska romaner.

Genomförande

Innan intervjutillfället utformades en intervjuguide som var utgångspunkten under alla intervjuer. Denna guide utgår från de frågeställningar som skall besvaras och behandlar i tur och ordning de olika områden denna studie undersöker (Esaiasson 2012:264-265). Då semistrukturerade intervjuer användes blev det allt viktigare att frågorna ställdes i samma ordning för att återskapa så lika intervjutillfällena som det går trots att en möjlighet till följdfrågor fanns.

Innan intervjuerna med studiens respondenter genomfördes testades intervjuguiden med hjälp av en pilotintervju. Vid detta tillfälle blev det tydligt att personen som intervjuades tyckte att känsliga frågor kom upp för tidigt i intervjun vilket resulterade i att intervjuguiden omstrukturerades efter intervjun. Utöver detta omformulerades även vissa frågor som ansågs vara otydliga och andra ströks då dessa resulterade i ett upprepande av tidigare svar.

Intervjuerna spelades in efter godkännande av respondenterna. Vid intervjutillfället blev respondenterna informerade om studiens syfte och hur informationen efteråt skulle komma att presenteras vid examinationstillfället. De blev även informerade om att de i studien inte kommer att benämnas vid namn utan att endast en kortare beskrivning av dem kommer finnas med.

Intervjuerna tog plats i Göteborg mellan den 15 och 21 november 2013 och då bokens innehåll kan anses vara något känsligt ämne bidrog detta till att jag valde att intervjuerna genomfördes hemma hos respondenterna. Detta då det kan göra att kvinnorna känner sig så mer bekväma.

Längden på intervjuerna varierade mellan 15 till 40 minuter lite beroende på hur insatt och engagerad respondenten var i boken och reklamaffischen och även hur mycket de sedan tidigare reflekterat kring fenomenet.

Efter intervjutillfället transkriberades intervjuerna en kort tid efter att intervjuerna genomförts. I transkriberingen användes en realistisk transkribering vilket innebär att uttryck så som ”hmm” och liknande stryks.

Då vissa av frågorna behandlar samhällsfrågor som vi kan lägga värderingar i blev det allt viktigare att vid intervjutillfället agera neutralt till svaren från respondenterna då en reaktion de inte uppskattar skulle kunna resultera i att de känner sig obekväma och istället svarar såsom de tror att de borde göra.

Reflektion kring genomförandet

Genomförandet av uppsatsen gick till stor del enligt planerna och på ett fördelaktigt sätt. Något som inte uppfylldes i studien var variationen på respondenternas ålder och bostadsort. Då det blev ett bortfall på tre personer drabbade detta fördelningen av respondenter på så vis att de som bodde på en mindre ort och även de som kvalificerade in sig i åldersgruppen "äldre" blev överrepresenterade. Då en mättnad uppstod efter dessa sju kvinnorna blivit intervjuade ansåg jag att materialet ändå är passande och tillräckligt.

Då vissa av respondenterna var ytligt bekanta kan det vara så att de umgås i liknande kretsar och på så vis har liknande värderingar vilket i sin tur kan påverka materialet till uppsatsen. Detta är något som skulle kunna motverkas om sökandet efter respondenter inte gått genom mina kontakter. Om det exempelvis varit så att jag sätt ut annonser där jag sökte respondenter till studien skulle även detta kunna få ett något skevt urval då det skulle kunna vara så att endast en viss typ kvinnor skulle vilja delta. Detta resulterade i att jag ansåg att den valda metoden var den mest lämpade.

Då en realistisk transkribering genomfördes efter varje intervju kan detta vara något som har en inverkan på resultatet då citaten kan gå miste om en viss ton eller tveksamhet som angavs av respondenten. Då det däremot kan bli rörigt och mindre intressant att läsa långa och osammanhängande citat blev valet ändå att genomföra realistiska transkriberingar.

Något jag anser kan ha påverkat denna studie och dess resultat är det faktum att jag, som redan nämnts, läst boken innan denna studie påbörjats. Detta har med stor sannolikhet påverkat allt från valet av syfte och frågeställningar till valet av bild som respondenterna exponerades för i samband med intervjutillfället. Då jag skrivit uppsatsen själv blev det allt viktigare att diskutera besluten med någon annan vilket i detta fall blev min handledare eller en vän. Detta för att motverka en allt för smal syn på fenomenet.

Reflektion kring metodval

För att kunna besvara syftet som denna uppsats har anser jag att metodvalen med en receptionsanalys som innehöll individuella intervjuer var det mest passande. Detta då endast delen som behandlar reklamaffischen bestod av en regelrätt receptionsanalys. Detta är något som skulle kunna genomförts på ett mer korrekt sätt om kvinnorna inte läst boken innan, utan först vid intervjutillfället fått ta del av texten. Detta skulle kunna visa kvinnornas mer direkta reaktioner i kontakten med mediet. Dock skulle aspekter så som hur de diskuterat boken med vänner och familj inte kunna besvaras. Detta skulle ha blivit en förlust för studien rent materialmässigt.

Det som skulle kunna gjorts annorlunda utöver receptionsanalysen är delen då materialet samlades in vid intervjuerna med kvinnorna. Istället för att ha individuella intervjuer skulle fokusgrupper kunna användas där kvinnorna skulle få ha en öppen dialog kring vissa valda ämnen. Detta skulle kunna bidra till att kvinnorna ser faktorer de missat eller helt enkelt ur en annan synvinkel.

I efterhand blir det tydligt att detta skulle fungera med vissa individer som är bekväma med ämnet medan andra, som under intervjun var obekväma, med stor sannolikhet skulle gömt sig bakom de andra i gruppen. Trots vissa brister och chansen att möjligtvis gå miste om intressanta diskussioner kvinnorna emellan var denna metod den som kunde bidra med mest användbart material.

Begränsningar

I studien finns det vissa punkter som valts bort för att begränsa storleken på uppsatsen. I teoridelen skulle exempelvis teorier som berör makt och maskulinet kunna användas men för att studien inte ska bli allt för omfattande har dessa blivit bortprioriterade. De nämnda teorierna är dock relevanta i sammanhanget och är något som i framtiden skulle kunna användas för att bygga på studien.

Ytterligare något som valts bort är att undersöka hur kvinnor som inte läst boken uppfattat den och reklamaffischen. Detta av samma anledning som den ovan.

Reliabilitet och validitet

En studie uppnår hög validitet om det har med saken att göra och reliabilitet om uppgifterna som anges är riktiga (Ekström&Larsson,2010:17). Nackdelen med en kvalitativ studie är att den studerar små och icke-representativa urval, att empiriska generaliseringar på så vis inte blir möjliga (Eriksson & Östman, 2010:325). Detta är heller inget denna studie strävar efter att uppnå men för att komma så nära ett sådant resultat som möjligt har jag valt att försöka hitta respondenter där minst en av dem placerar sig inom varje tioårsintervall mellan 20 och 60 år.

För att en studie ska uppnå hög validitet krävs det att läsaren kan bilda sig en klar uppfattning av hur forskaren gått till väga i de olika stegen av studien (Larsson, 2010:54). Då en hög validitet är en viktig del av en studie har jag därför fokuserat på att var tydlig med att beskriva tillvägagångssätt och motivera detta genom hela uppsatsen. Jag anser därför att denna studie uppfyller kraven för att kunna uppnå en hög validitet.

4.

Analys och resultat

I detta avsnitt av studien presenteras analys och resultat av den insamlade empirin. Dessa två delar slogs samman då det skulle finnas en risk för upprepningar om delarna istället varit två separata avsnitt i studien. Ordningen som detta presenteras på är samma som i de övriga tidigare delarna i studien, alltså efter den ordning som frågeställningarna presenterats.

Frågeställning ett- kvinnosynen i boken och på reklamaffischen

Vid ett flertal av intervjuerna var kvinnosynen i boken något av det första respondenterna påpekade att de reagerat på. De nämnde begrepp såsom feminism, att de ansåg att bilden av hur kvinnorollen förlöjligades och en brist på jämställdhet mellan mannen och kvinnan. Detta resulterade i att frågeställning ett i studien utgår från dessa tre faktorer och att undersöka hur de uppfattats av kvinnorna. Även resultatet från kvinnornas uppfattningar om reklamkampanjen presenteras under dessa rubriker.

Ur ett feministiskt perspektiv

Respondenterna menade att kvinnosynen var något de reagerat på i boken och reklamaffischen. De uttryckte en förlegad kvinnosyn vilket bidrog till att flera fick en negativ syn på de övriga delarna i boken. De ansåg att den kvinnliga huvudkaraktären beskrevs som en svag kvinna vars känslor styrde hur hon agerade och då främst när det gäller känslorna gentemot män.

”Man blir förvånad att den har blivit så känd att den inte har blivit utbuad och uppbränd på bål måste jag säga. Jag förstår inte riktigt hur det gått till. Jag tror att det måste ha varit någon som har hittat den och bestämt sig för att den här ska vi göra något med och så har de pumpat in massor med pengar”- Kvinna 55 år

Utan att blanda in maktbegreppet i studien var det flera av respondenterna som sa att de inte tyckte om bilden av den anpassningsbara kvinnan som rättade sig efter mannens önskemål. Detta är något (Jermyn, 2009) diskuterar då hon menar att bilden av kvinnan många gånger är den att hon ska anpassa sig efter mannens behov (Jermyn, 2009:4). De anser även att kvinnan beskrivs som en

karaktär som är underlägsen mannen i flera aspekter. Här tar det formen av ett sexuellt maktspel rent explicit men under ytan pågår en ständig kamp mellan kvinnans egen vilja och hur mycket hon skall anpassa sig efter mannen.

"Hon är någon som mannen kan styra och ställa över. Hon finns där för att mannen ska kunna få sina behov tillfredsställda. Kvinnan är svag och har ingen egen vilja. Den lilla egna viljan hon har kan hon utan problem ändra och det gör hon så fort hon utvecklar känslor för mannen. Kvinnan är den känsliga som alltid faller för mannen medan mannen kan stänga av sina känslor och tar längre tid på sig att utveckla några"- Kvinna 24 år

En av respondenterna hade inte alls reagerat på att kvinnan framställdes på något speciellt sätt. Hon ansåg istället att det var bilden av mannen som fokus låg på.

"Den bygger ju mer på att man ska ha en åsikt om mannen i boken egentligen, det tror jag" – Kvinna 43 år

Sexualitet, makt och vad som förväntas av de olika könen är ämnen som flera teoritraditioner behandlar. En av dessa är den feministiska teorin som bland annat diskuterar de maktspel som respondenterna pratade om. Enligt feministisk teori innebär den kulturellt konstruerade bilden av sexualitet att mannen har makt och kontroll över kvinnans kropp och njutning (Segal, 1997:185). Detta kan diskuteras men faktum kvarstår att flera av respondenterna upplevde att detta var något de höll med om och samtidigt fick dem att bli upprörda. Viktigt att påpeka är dock att inte alla respondenterna var eniga om att detta stämde överens med den bild de fick av relationen mellan kvinnan och mannen i boken.

Flera av kvinnorna ansåg att KappAhls reklam såg ut som vilken underklädersreklam som helst. De påpekade att den inte stod ut från något de sett tidigare då den varken var mer avklädd eller var mer explicit sexuell än någon annan reklam de sett. Detta var heller inget som tilltalade kvinnorna. Resultatet var istället att inte en enda av respondenterna intresserat sig för kollektionen. En av respondenterna hade inte ens lagt märke till reklamaffischerna eller kollektionen innan hon gick in i en KappAhlbutik och underkläderna var det första hon stötte på.

"Jag har inte tänkt på reklamen på stan eller så. Det var först när jag gick in på KappAhl som en massa slinkiga nattlinnen nästan dök på mig. Det var inget som tilltalade mig" - Kvinna 55 år

En annan av kvinnorna hade sett reklamaffischen på ett flertal ställen utan att reflektera speciellt mycket över den men påpekade att det är samma kvinnosyn i denna reklam som i den som generellt förmedlas i underkläderklädersreklam. Denna kvinnosyn är inte något hon uppskattar.

"Jag har sett reklamen innan på flera ställen men inte reflekterat speciellt mycket över den. Den ser ju ut som vilken annan underklädesreklam som helst och jag stör mig på den typen av reklam rent generellt. Jag tycker att bilden av kvinnan förmedlas på ett helt skevt sätt. Hon ska se ut på ett visst sätt och vara på ett visst sätt" - Kvinna 23 år

Medierna kan ses som en av de institutioner som informellt bidrar till inläring och och acceptering av etablerade normer, värderingar och förväntade beteenden i givna sociala roller och situationer (Jarlbro,2006:148). Inom feministiska mediastudier tar dessa ofta hänsyn till både den grundläggande klassjämligheten som ligger inbäddad i det kapitalistiska samhället och till de meningsskapande processer genom vilka dessa ojämlikheter kommer till uttryck och normaliseras (Jansson,2002:152-153). Just denna normalisering av värderingarna var något flera av kvinnorna påpekade.

Något som återkom var kvinnans sätt att agera när hon är i närheten av mannen, något som respondenterna irriterar sig på. Detta leder in på nästa punkt, ett enligt respondenterna förlöjligande av kvinnligheten.

Ett förlöjligande av kvinnligheten

Respondenterna ansåg att kvinnobilden var förlöjligad och att den knappast stämmer överens med hur det ser ut ute i världen idag.

"Hon verkar fjantig. Hon rodnar hela tiden, löjlig, förlöjligande skulle jag nog vilja säga. Som det var förr, ett steg tillbaka och det förvånar mig att en sån bok blivit så populär för den är ju så väldigt liksom, mannen styr och kvinnan finner sig till rätta. Jag tycker att den är dålig men samtidigt är det ju något som gör att jag faktiskt läst del två också och dyker jag på del tre på biblioteket kommer jag läsa den också" - Kvinna 55 år

Flera av kvinnorna ansåg även att kvinnan framställdes som någon som höll sig hemma och fokuserade på det som var bekant istället för att sträva efter att utvecklas.

”Synen på kvinnan i boken upplever jag som att hon inte har så mycket koll på livet. Att hon bara har varit intresserad av böcker och inte levt så mycket. Hon har inte något att referera till. Hon känns på många sätt ganska tafatt och novis. Hon känns ganska introvert” – Kvinna 30 år

Flera av respondenterna påpekade att det lagt märke till den kvinnliga huvudkaraktärens bästa vän och att hon inte alls skildrats på samma underlägsna och maktlösa sätt.

”Hennes rumskompis däremot är ju väldigt stark och låter ingen köra över henne så det är ju inte bara underkastelsekvinnor”- Kvinna 23 år

Enligt Ang (1996) kan faktorer så som klasstillhörigt inverka på sättet respondenterna uppfattar en text (Ang, 1996:113). Bilden av den ideal kvinnan begränsas på så sätt till kvinnornas egna erfarenheter. Vissa kan identifiera sig med problemen som kvinnor ställs inför i exempelvis medelklassfamiljer i såpoperor. Detta kan avfärdas av kvinnor som har andra levnadssituationer (ibid). Detta var inget som syntes i studien. Varken de som var yngre och tjänade dåligt på så vis befann sig i en likande situation som den kvinnliga huvudkaraktären eller de äldre som tjänade bättre ansåg sig kunna sätta sig in i hur kvinnan i boken resonerade. Detta leder oss in på kvinnan och hennes relationer.

Kvinnan och hennes relationer

Under slutet av 90-talet kunde en tredje våg av feminism ses och Jermyn (2009) argumenterar för ett samhälle där kvinnor satsar på karriären och därför väljer att lägga pengar på kläder och en annan livsstil uppstod under denna tidsperiod (Jermyn, 2009:4). Detta är något som respondenterna nämnde i samband med hur huvudkaraktärens väninna beskrevs. Respondenterna var överens om att kvinnas relationer till andra och sig själv var något komplicerade. Ingen av respondenterna kunde känna igen sig i hur kvinnan resonerade eller hur hon agerade i situationer när hon umgicks med bekanta. De ansåg att miljön och situationerna hon befann sig i var spännande och annorlunda men obekanta för dem själva vilket kunde bidra till att det inte utsatt sig för likande situationer och på så sätt hade svårt att koppla hennes tankeverksamhet till något vardagsproblem.

”Men det klart att jag kanske inte kände igen mig i den kvinnobilden i boken som hon gestaltade så jag vet inte om hennes sätt att se på saker är representativt för kvinnor i stort, det tror jag inte den är, ganska vidsynt kvinna, förlåtande” - Kvinna 42 år

Andra hade trots att det läst boken ganska nyligen inte lagt märke till hur hennes relationer representerades och de hade även glömt stora delar av bokens innehåll.

”Det kommer jag faktiskt inte ihåg. Jag måste säga att det faktiskt inte är någon bok jag lägger på minnet så. Jag kommer ihåg att han hade det här hemliga rummet där han hade alla grejer och hon inte fick säga ett pip, helt sjukt. Det är mest det rummet och att hon säger att hon rodnar som jag kommer ihåg, och att jag tyckte att den var dåligt skriven och varför läser jag det här? Sen tycker jag att det är roligt när dom beskriver kläder och miljöer, lite lyxigt och att han är snygg och så, det är nog det som gjort att jag läste den”- Kvinna 55 år

En av respondenterna påpekade att huvudkaraktären verkade väldigt stängd och att hon själv inte kände igen sig i den stereotypa bilden då denna oftast brukar innebära att kvinnan delar med sig och diskuterar med sina väninnor. Hon verkade hemlighetsfull men den enda som fick henne att öppna sig var mannen.

”Hon stängde väl in sig mycket och öppnade sig ju inte för någon utan hennes vänner märkte ju bara att hon mådde dåligt. Man vet ju själv att om man hade träffat en sådan här person så hade man ju haft någon att prata med så som de vännerna hon hade. Hon var ju alltid väldigt tyst om honom”- Kvinna 42 år

En liknelse till Hollywoodfilmer skulle kunna appliceras på boken. Här är det ofta den kvinnliga karaktären som driver handlingen framåt genom att hon stöter på någon typ av problem (Kuhn, 1994:435). Detta kan exempelvis ske genom att hon blir kär, att hon får sin man till slut, gifter sig eller på annat sätt följer normen för vad kvinnor bör göra och om inte detta händer kan hon bli straffad (ibid) Detta är något som skulle kunna appliceras på det sättet respondenterna uppfattade bokens innehåll. Allt fokus låg på kvinnan och sättet hon anpassade sig för att passa in i en viss norm och när detta inte skedde blev hon straffad.

Kvinnan börjar styra över mannen. Eller?

Respondenterna var överens om att mannen hade makten över kvinnan både rent sexuellt och på sättet hon agerade och resonerade. En av respondenterna påpekade dock att hon tyckte sig finna något positivt i synen på kvinnan i boken. Hon menade att huvudkaraktären i boken hittade sitt sätt att kontrollera mannen och även tillfredsställa sig själv. Respondenten var emellertid tydlig med att

påpeka att kvinnan var underlägsen och att mannen fortfarande var den som hade makten över kvinnan och bestämde hur hon skulle agera. Enligt feministisk teori kan ett steg mot jämställdhet tas genom att de symbolsystem genom vilka det kvinnliga och manliga etableras i exempelvis populärkultur och media utmanas (Jansson, 2002:151-152). Om fler kvinnor uppfattat boken i linje med denna respondenten skulle boken på så vis kunna bidra till att vissa normer i samhället kring kvinnlighet utmanas och ifrågasätts.

”Så dels tycker jag inte att den är bra men på ett sätt tycker jag att den kan bidra med något. Den erkänner ändå att en kvinna kan vara sexuellt upphetsad och ha en åtra för något som man kanske inte vågar göra idag” - Kvinna 23 år

Flera av respondenterna ansåg även att bilden av kvinnan som underlägsen och endast intresserad av mannen för att han hade makt, på sätt och vis kunde innehålla någon typ av sanning.

”Den snälla mannen är heller inte något som intresserar kvinnan, hon vill ha en utmaning, någon hon kan rädda och ta hand om” -Kvinna 24 år

En av respondenterna menade att kvinnan hade lika mycket kontroll över mannen som han hade över henne i boken.

”Det var ju lika mycket åt båda håll. I början kände jag lite då hon var i hans våld men sen ju längre in i boken så blev det ändå så att han behövde henne lika mycket som hon behövde honom. Han var den erfarna personen och vänder man på det så hade ju han blivit utnyttjad innan så. Sen kanske jag hade läst den på ett helt annat sätt om det var en man som skrivit den. Man blir ju faktiskt påverkad av det också” - Kvinna 43 år

Respondenternas åsikter kring frågan om jämställdhet verkar alltså fortfarande gå isär. Feministiskt teori har påpekat att den kulturella konstruktionen av sex kommer till utlopp genom mäns makt och kontroll över kvinnans kropp och njutning (Segal, 1997:184). Detta var något som flera av respondenterna antydde. Om samhället inte belyser kvinnans rätt till att känna en sexuell lust och hennes intressen på ett positivt vis så får kvinnorna själva hitta en lösning (Pettigrew Brackett, 2000:358). Detta kan de göra genom karaktärerna i romantisk fiction (ibid). Detta skulle alltså kunna vara en av anledningarna till att kvinnorna läste boken. Mer om detta finns att läsa under frågeställning tre i studien.

Frågeställning två - Hur upplever kvinnorna att boken uppfattas av andra?

Genom denna frågeställning vill jag undersöka hur kvinnorna resonerar kring genren romantisk fiction och till vilken gräns de anser att detta är ett accepterat val av litteratur. Anser de att den stora uppmärksamhet boken fått de senaste åren resulterat i att romantisk fiction blivit mer accepterad eller är det så att deras val att läsa boken är något som de väljer att hålla för sig själva?

Smygläsning eller öppenhet?

Respondenterna ansåg att det fanns något typ av motstånd till att sitta öppet bland folk och läsa boken. Anledning till detta var flera. Några av dem ansåg att bokens ämne gjorde det genant att läsa den offentligt.

”Jag skulle aldrig sitta bland folk och läsa den. Jag skulle skämmas. Jag skulle aldrig vilja sitta på ett ställe där den som sitter bredvid kan läsa samma som jag läser” – Kvinna 55 år

Andra menade att ämnet inte var något de ansåg var konstigt att de valt att läsa. Däremot att de fallit för trycket utifrån att läsa boken.

”Jag skulle nog inte lösa den om jag exempelvis låg på stranden eller åkte tåg nej. Inte för att jag skäms över att jag läser en "romantisk fiction" utan mer för att jag gått på hela mediajippet och inte stått emot hela kampanjen kring boken. Men jag anser helt klart att det är upp till var och en att välja litteratur och att denna inte är så mycket värre rent handlingsmässigt än många dåliga amerikanska filmer eller serier” - Kvinna 24 år

Flera av de respondenterna hade inte alls något emot att läsa boken i en offentlig miljö och dessa hade även gjort det ett flertal gånger. Några av dem hade läst boken på flygresor och tågresor och tycket inte alls att det var något konstigt med det.

”Jag läste den på flyget till New York så det stör mig inte alls” - Kvinna 42 år

Andra ansåg att boken innan den blivit en storsäljare inte skulle varit något de läst i en offentlig miljö. Nu när den blivit så pass accepterad nu på grund av all publicitet den fått att det inte längre ansåg att detta var ett konstigt val av bok.

”Från början skulle jag inte det men nu när den blivit så etablerad så skulle jag kunna tycka att det var okej men jag drog mig för att köpa den. Nästan så att man tittade sig runt omkring när man köpte den. Sen pratade alla om den och då försvinner det där” - Kvinna 60 år

Trots den ökade acceptansen som flera upplevde fanns det respondenter som ansåg att de inte skulle vara en bok de skulle läsa ute bland folk. De föredrog att läsa boken hemma på soffan eller i sängen innan de gick och la sig då endast ett begränsat antal personer såg att de läste boken.

“Jag upplever nog att denna bokserie har gjort att det är mer accepterat att läsa denna typ av böcker. Men jag tror inte jag skulle känna mig bekväm med att läsa den typen av böcker ute bland folk”- Kvinna 30 år

Gemensamt för respondenterna är att de upplever att det finns ett motstånd kring boken, både från dem själva och från samhället. Flera av kvinnorna valde att endast läsa boken hemma på grund av att de inte ville att andra skulle se vad de läste. Respondenterna var även till stor utsträckning kritiska till böckernas handling och ansåg att de ofta höll en låg nivå. Trots detta valde ändå alla respondenter att läsa ut boken. De, framförallt de som läser mycket, ser inte sig själva som den typiska läsaren och känner på så vis att de kan kritisera boken (Pettegrew Brackett, 2000:353). Pattegrew Bracketts (2000) studie visade även att flera av de kvinnor som hade en högre utbildning ofta var de som tog avstånd från genren och inte ansåg sig falla inom ramen för den stereotypa läsaren (ibid:355). Detta var något som även denna studie visade tendenser till.

Då flera av kvinnorna menade att detta inte var ett bokval de var stolta över blev frågan kring hur de valt att införskaffa boken en intressant fråga där svaren skiljer sig åt. Flera av dem svarade att de valt att köpa den då de ansåg att det var ett mer diskret sätt att få tag i boken medan andra aldrig skulle få för sig att lägga pengar på den typ av bok.

”Jag hittade den på biblioteket. Lånat. Jag skulle aldrig i livet köpa den”- Kvinna 55 år

En annan respondent tyckte att bokhandeln var ett bättre och mer diskret sätt att få tag i boken då hon ansåg att biblioteket var ett ställe hon inte skulle vilja synas med denna typ av bok.

”Jag köpte den för jag vill inte gå in på ett bibliotek och låna den utan jag tyckte att det var diskretare att köpa den själv”- Kvinna 60 år

Även här framkommer det faktum att respondenterna var kritiska till hur andra såg på det faktum att de läste boken. Detta är något som Pettigrew Brackett (2000) beskriver i sin studie som ett slags beroende som kvinnorna har som de vill tillfredsställa trots att de inte anser att det är ett okej val av litteratur (Pettigrew Brackett, 2000:352).

Diskussioner med vänner

Då boken inte var något respondenterna vanligtvis läste var det flera dem som haft intressanta diskussioner med sina vänner. Respondenterna menade att de explicita sexscenerna var något de inte läst om tidigare vilket bidrog till spännande samtal med arbetskollegor och nära vänner.

“Efter att min tjejkompis läst ut ettan lånade hon tvåan av mig. De handlade bland annat om hur kvinnan är, hur vi uppfattade henne som person. Att ingen av oss känner att vi är så intresserade av att ha den typen av sex men att man kan bli lite kåt av att läsa ändå” - Kvinna 30 år

Flera av respondenterna påpekade att kvinnosynen och kvaliteten på boken var något de diskuterat. De var kritiskt ställda till hur författaren målade upp bilden av en underlägsen kvinna som gjorde allt mannen befallde henne att göra.

“Jämställdheten var det nog. Det står att författaren slår ett slag för feminism och det diskuterade vi om det verkligen var så. Det hade kanske varit mer intressant om det var Grey, alltså han som var den underlägsna. Han hade ju varit det innan men det får man inte läsa så mycket om. Sen ser jag boken lite som skräpmat. Man bara trycker ner den för att det ska ta slut fort” -Kvinna 23år

En av respondenterna hade inte diskuterat bokens innehåll med någon mer än att de tyckte att boken var spännande. Vid frågan om hon diskuterat boken med någon poängterade hon även att hon hoppat över vissa delar. Denna kvinna var även en av de som aldrig skulle läsa boken i offentligheten vilket tyder på att hon inte är fullt bekväm med sitt val av bok.

”Ja på jobbet var det. Mer bara att vi måste fortsätta läsa de andra delarna men annars inte så mycket” - Kvinna 60 år

En annan respondent berättade hur hon och hennes väninnor diskuterat boken på sociala medier och hur de på Facebook skrivit så kallade statusmeddelanden som innehöll utdrag från boken. Hon sa även att de i vardagslivet ibland kunde referera till vissa sekvenser i boken och hur detta bidragit till

en gemenskap.

”Ibland skrev vi statusmeddelanden och kommentarer tagna ur boken. Det blev som en rolig grej. På så vis kunde man ju se och förstå vilka som läst boken ” - Kvinna 42 år

Det finns vissa böcker och andra typer av mediakällor som bidragit till en vidare diskussion och ett liv utanför sitt ursprungliga medium. Jermyn (2009) diskuterar detta i sin studie om TV-serien *Sex and the city* (1998-2004) där han menar att det finns en kulturell påverkan eller resonans som skall pågå bortom teveapparaterna och att det efter programmets slut kan leva vidare (Jermyn, 2009:5-6). I detta fallet påverkade TV-serien allt från kvinnors ringsignal, val av kläder, syn på män till sättet de umgicks med sina väninnor (ibid). Detta är något som syntes även på boken *Fifty shades of Grey* som idag precis som respondenten ovan beskriver cirkulerar i andra medier än sitt ursprungliga.

Frågeställning tre- varför läser kvinnorna *Fifty shades of Grey*?

På frågan om varför kvinnorna valt att läsa boken skiljde sig svaren åt från fall till fall, dock fanns det vissa faktorer som återberättades vid flera intervjutillfällen. Det som nämndes mest frekvent var den stora medieexponeringen boken fått, att de tyckte att ämnet var intressant och att vänner rekommenderade dem att läsa den. Utifrån dessa nämnda faktorer är frågeställningen därför uppdelad efter nämnda teman.

Mediaexponering

Respondenterna är eniga om att boken fått en enorm uppmärksamhet i media. De har sett den i flera olika forum såsom på TV i form av en intervju med författaren i pratshowen Skavlan, på affischer i centrum, på radio och på bloggar och Facebook på Internet. Detta var enligt några respondenter anledningen till att de valde att läsa just denna bok.

”För att jag sett på Skavlan när de intervjuade författaren och att det var en sådan diskussion i samhället kring boken som något typ av nytt fenomen. Jag blev nyfiken kring varför just denna boken fått en sådan uppmärksamhet. Då borde den ju vara något speciellt, eller hur?!” -Kvinna 24 år

Andra respondenter hade inte uppmärksammat boken på samma sätt i medierna utan gjorde detta först efter att de börjat läsa den. Anledningen till att de valde att läsa den var då att bekantskapskretsen påverkat valet av litteratur.

” Jag jobbar med många unga tjejer och då var det många som pratade om att de läst den och frågade om jag gjort det. Sen så var den överallt. På löpsedlar och tidningar, överallt och på TV också. Som en explosion.” - Kvinna 60 år

Vid frågan om boken på något vis skiljer sig från böcker de läst tidigare var respondenterna överens om att detta är en lättläst bok, en så kallad ”strandbok” enligt flera av dem. Något som skiljer sig åt är huruvida detta är en positiv eller negativ aspekt. Många av dem anser att författarens sätt att skriva på är dåligt och att hon uttrycker sig på ett barnsligt sätt.

”Förutom att den är en helt annan typ av litteraturgenre så skulle jag vilja säga att den är fruktansvärt dåligt skriven, både rent grammatiskt och dramaturgiskt. Det skulle vara intressant att räkna antal "jag" och " jag rodnar" i boken” - Kvinna 24 år

Dock fanns det undantag och en av kvinnorna menade att detta var en av de bästa böcker hon läst, både när det kommer till handlingen och författarens sätt att uttrycka sig.

”Ja jag tycker att den är speciell. Våldigt intensiv och medryckande. Hon skriver på ett bra sätt”-
Kvinna, 43 år

Stuart Halls (1973) gynnade tolkning innebär att medierna styr oss mot en betydelse som ligger inom de traditionella värderingarna i samhället (Fiske,J, 1998:149). Detta är något som skulle kunna appliceras på det kvinnorna gjorde med boken och reklamaffischen då de resonerade kring kvinnosynen men det kan även bidra till en förklaring kring hur det kommer sig att de valde att läsa boken. Detta då det visar på hur mycket medierna kan vara med och påverka individers val. Den gynnade tolkningen innebär att publikens tolkningar styrs i vissa riktningar, gynnar tolkningar som tar samhällsnormer för givet och missgynnar tolkningar om att samhällsförhållanden är orättvisa och bör förändras (Eriksson&Östman, 2010:307). Den gynnade betydelsen blockerar tänkbara revolutionära betydelser av en text (ibid). Detta är något som kan motarbeta något som den feministiska teorin anser är ett viktigt steg i processen att förändra kvinnans roll i samhället.

Ett intressant ämne

Flera av respondenterna påpekade att den fina miljön och den lyxiga tillvaron var något som lockade dem att läsa boken. Läsningen av boken blev enligt respondenterna ett sätt att koppla bort vardagsproblem och kliva in i en flott värld där människorna var vackra och problemen något de avundades. Till detta kan use and gratification kopplas då kvinnorna uttrycker hur många av dem genom att läsa boken uppfyller alla de behov som McQuail (2010) beskriver i teorin (McQuail,2010:425). Allen (1985) och Cantor&Pingree (1983) visade med sina studier att kvinnor genom ett use and gratification-perspektiv att kvinnor ser på tv-såpor för att uppfylla behov så som en känslomässig frikoppling genom identifikation med andra människors problem, flykt in i ett enklare eller bättre liv, för att känna sig mindre ensamma, för att informera sig om lösningar på enklare vardagsproblem eller för underhållning och avslappning (Rubin,1985) (Steeves:396).

Det visade sig att alla kvinnorna som var över 40 år hade läst likande litteratur såsom böcker från bokförlaget Harlequin eller någon av Angeliqueböckerna när de var yngre. Detta är en faktor som bidrog till att flera av dem redan var bekanta med böcker som fokuserade på relationen mellan en

man och en kvinna där sexscener beskrevs, dock inte av denna typ av sexuellt explicita handling.

”Jag har också läst en serie som heter Angelique böcker de var väldigt lika denna bok. Inte lika vågade men nästan. Det var också en man som var väldigt dominant och hon fick vackra kläder och det var vackra miljöer och mat som beskrevs och sådär” - Kvinna 55 år

De respondenter som var under 40 år påstod att de aldrig läst någon likande typ av litteratur utan att romantisk fiction var något helt nytt för dem. Detta var något som bidrog till att de blev nyfikna på denna typ av böcker.

En av respondenterna valde att läsa boken då hon deltog i en bokcirkel och menade att hon aldrig skulle ha läst boken om det inte var för att hon trodde att boken skulle bidra till en bra diskussion efter läsningen.

”Jag hade inte läst något sådant liknande innan. Men främst för att vi skulle ha bokcirkeln. Annars kanske jag hade börjat läsa den ändå men inte läst ut den” - Kvinna 23 år, student

Fiction skrivs på ett visst sätt vilket innebär att de som läser den förväntar sig vissa saker och läser därför texten på ett visst sätt (Owen, 1997:538). Kvinnorna i Owens (1997) studie läste böckerna med ironi och distans och tyckte att det var skräplitteratur men blev ändå roade av det sexuella i böckerna (ibid:545). Detta var något som även respondenterna i denna studie påpekade. Kvinnorna menade att böckerna inte bidrog med något annat än vad andra böcker de vanligtvis läser gör. Däremot ansåg de att det var intressant att läsa om sex på ett så explicit sätt som det beskrivs i boken.

“Jag har läst en som var mer som en skriven porrfilm men i denna så fanns det faktiskt en handling, man lärde känna personerna men samtidigt så var det ju väldigt mycket erotik och detaljer som innan varit censurerad. Just det att det var mycket redskap, mycket hemligt och saker som jag inte har läst om innan” - Kvinna 42 år

Bekantskapskretsen

Precis som kvinnan i citatet ovan sa så påverkade respondenternas val av litteratur mycket av deras bekantskapskrets. Flera av dem menade att det inte skulle ha läst böckerna om det inte vore för att

någon i dess närhet redan läst dem och sedan rekommenderat dem.

”När jag åkte till New York läste mina vänner böckerna och sa att jag bara måste läsa dem också. Så när jag kom hem köpte jag del ett”- Kvinna 43 år

En av respondenterna hade aldrig hört talas om boken innan och menade att vännerna inte var det som bidragit till att hon läst boken. Det var först efter hon läst boken som hon diskuterade den med vännerna och bekantskapskretsen på så vis fick henne att läsa del två i trilogin.

”Det var när författaren var med på Skavlan som jag uppmärksammade boken. Innan hade jag inte ens hört talas om den. Hon gjorde att jag ville läsa den”- Kvinna 24 år

De flesta köpte boken själva efter att det diskuterat boken och blivit nyfiken på den men en av respondenterna fick den istället i julklapp vilket visar att bekantskapskretsen kan ha olika typ av inverkan.

”Jag fick den av min sambo i julklapp förra året. Han tyckte jag skulle roa mig med något medan han var i väg och jobbade”- Kvinna 30 år

Vi kan alltså se att vänner i många fall varit med och påverkat kvinnornas val av litteratur. Mer om vad dessa diskussioner handlat om finns att läsa under frågeställning två, hur kvinnorna upplever att boken uppfattas av andra.

Genom att läsa romantisk fiction släpps vissa spänningar och kvinnorna kan fokusera på annat än de kraven som ställs på dem i och med deras roll som mamma eller kvinna över lag (Radways, 1984:89). Samtidigt kan läsningen även ses som att kvinnorna uppfyller ett behov av att exempelvis känna en känsla av omvårdnad och omtanke som den romantiska genren ger kvinnorna, behov som vissa i sina äktenskap inte kan tillfredsställa i verkliga livet (ibid).

5.

Slutsats

Slutdiskussion

Syftet med denna studie var att undersöka kvinnors uppfattningar av ett fall av populärkultur i boken *Fifty shades of Grey*. Detta gjorde jag genom tre frågeställningar som behandlade kvinnosynen som framförs, hur de ansåg att andra uppfattar boken och varför de valt att läsa den. Efter att ha intervjuat sju kvinnor kring deras uppfattningar och reflektioner om fenomenet *Fifty shades of Grey* blev det tydligt att deras åsikter i hög grad skiljer sig åt och att vissa faktorer kan ha en inverkan på deras tolkningar. Nedan presenteras slutsatser kring de tre frågeställningarna som besvarats i studien.

Några av respondenterna var kritiska till hur kvinnan framställdes men samtidigt påpekade en av kvinnorna att hon ansåg att det som förmedlades kunde vändas och tolkas till något positivt. Det går inte att dra någon slutsats kring om ålder eller bostadsort påverkar resultatet. Något som däremot är värt att notera är att majoriteten av de kritiska kvinnorna studerat mellan två och fyra år på universitet.

Kvinnorna har en något skild bild av hur de tycker att boken uppfattas av andra och hur de ställer sig till att andra vet att de läst boken. Alla har uppmärksammat boken i ett flertal medier och många av dem anser att detta är något som inverkat på deras val att läsa den. De menade att det nästan inte gick att undvika boken. Precis som i de tidigare studierna visar detta att sociokulturella faktorer i viss utsträckning kan påverka människors uppfattningar om ett och samma medium.

Som de tidigare studierna som presenterats visade läser kvinnorna denna typ av litteratur av olika anledningar men gemensamma nämnare är underhållning och flykt från vardagslivet till något mer spännande eller annorlunda. Förströelsebehov. De menade att läsning av boken liknade sättet de ser på filmer, för att slappna av och underhållas. Att det blev just denna bok de läst berodde enligt kvinnorna på att de var intresserade av att läsa en typ av litteratur de vanligtvis inte läste.

Vidare forskning

Vidare forskning för att utveckla denna studie skulle kunna vara att utöver den kvalitativa metoden även undersöka den kvantitativt med hjälp av en surveyundersökning för att på så vis kunna dra

slutsatser på en generaliserad nivå. Utöver detta skulle det även vara intressant att undersöka mäns uppfattningar om boken för att se om den skiljer sig från kvinnornas.

Utifrån ett teoretiskt perspektiv skulle även maktteorier vara intressant att undersöka. Detta skulle kunna göras genom att fokusera mer på genus och att låta det bli ingången till maktperspektivet istället för att använda sig av cultural studies och use and gratifikation som i denna studie.

Referenser

Tryckta källor:

Ang,I. (1996). *LivingRoomWars, Rethinking Media Audiences for à Postmodern World*. London: Routledge

Berglez, P i Ekström, E & Larsson,L. (2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Stockholm:Studentlitteratur

Boyd-Barrett, O& Newbold, C. (1995). *Approaches to media- a reader*. London: Arnold

Ekström,M& Larsson,L. (2010). *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur

Eriksson & Östman, (2010). Receptionsanalys. I M. Ekström and L. Larsson (Eds.) *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur.

Fiske,J. (1998). *Kommunikationsteorier- en introduktion*. Stockholm: Wahlström och Wistrand

Jansson,A. (2002). *Mediekultur och samhälle*. Lund: Studentlitteratur

Jarlbrog,G. (2006). *Medier, genus och makt*. Lund: Studentlitteratur

Jermyn, D (2009). *Sex and the City*. Detroit: Wayne State University Press

Kuhn,A. (1994) *Women's Pictures: Feminism and Cinema*. New York: Verso

Larsson,L. (2010) i *Metoder i kommunikationsvetenskap*. Lund: Studentlitteratur

McQail, D. (2010). *Mass Communication Theory*. London: SAGE Publications Inc.

Newbold,C. (1995). I *Approaches to media- a reader*. London: Arnold

Owen, M. (1997). *Re-inventing Romance: Reading popular romantic fiction* i Womens Studies International Forum Vol. 20, Nr. 4, ss 537-546. USA: Elsevier Science Ltd

Pettigrew Brackett, K. (2000). *Facework Strategies among Romance Fiction Readers* i *The social science journal* Vol. 37/No. 3/2000. Auburn University Montgomery

Radway, J. (1983). *Women Read the Romance: The Interaction of Text and Context*. Femenist Studies Inc.

Segal, L., *Sexualities i Identity and difference* av Woodward, K (1997). London: SAGE Publications Inc.

Strömbäck, J. (2009). *Makt, medier och samhälle*. Stockholm: SNS förlag

Elektroniska källor:

Kalmteg, L. (14 augusti 2010). *Kärlek på löpande band*. www.svd.se (Hämtad den 26 november 2013).

www.kappahl.se (Hämtad den 26 november 2013).

Nyqvist, E. (17 september 2012). *Fifty shades of Grey är boken alla pratar om just nu*.

www.amelia.se (Hämtad 9 december 2013).

Sacks, E. (23 oktober 2013). *Jamie Dornan tapped to replace Charlie Hunnam in Fifty shades of Grey* (23 oktober 2013). New York: New York daily news. www.nydailynews.com (Hämtad 4 november 2013).

Bilaga 1. Intervjuguide

Grundläggande frågor så som respondentens ålder, yrke, utbildning och arbetsplats inledde intervjun. Här blev respondenterna tillfrågade om det var okej att jag spelade in intervjun och jag påpekade även att de skulle avbryta mig om någon fråga var oklar.

Frågeställning ett:

1. Vad är det första du tänker på när jag säger *Fifty shades of Grey*?
2. Hur hörde du talas om boken?
3. I vilket typ av mediasammanhang har du lagt märke till boken?
4. Hur fick du tag i boken (köpt, lånat av någon eller fått?)
5. Har du tidigare läst någon liknande bok så som exempelvis någon från bokförlaget Haliquin? När var detta i så fall?
6. Tycker du att boken på något sätt skiljer sig från andra böcker du läst?
7. När och var läste du boken?
8. Varför valde du att läsa den?

Frågeställning två:

9. Tycker du att boken anses vara ett okej val av litteratur i vårt samhälle eller är det något du smyger med att du läser? Skulle du exempelvis kunna läsa boken när du är ute bland andra okända?
10. Har du diskuterat boken med någon du känner? Vad har dessa diskussioner handlat om i så fall?
11. Hur har andra reagerat när du sagt att du läst boken?
12. Har du/skulle du rekommendera boken till någon? Vem skulle/har detta då varit?

Frågeställning tre:

13. Vad anser du om synen på kvinnan som framförs i boken och reklamaffischen?
14. Hur tycker du att mannen och kvinnans relation framställs i boken?
15. Hur tycker du att hennes relationer till andra representeras?

Intervjun avslutades med att jag frågade om de hade något de ville tillägga och om det var okej att jag kontaktade dem vid ett senare tillfälle om behovet skulle uppstå.